

خودشیفتگی علمی - آکادمیک

پدیده‌ای نو در محیط‌های دانشگاهی

کیارش قدیمی^{۱*}

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۹/۳

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۹/۳

سردبیر محترم

خودشیفتگی یا نارسیسیسم^۲ نوعی اختلال شخصیت است که در آن، فرد خود را بزرگ و مهم می‌پندارد و به گونه‌ای غلوآمیز احساس توانایی و لیاقت می‌کند (۱). بر اساس تعریف راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی، اختلال شخصیت خودشیفته عبارت است از الگوی فراگیری از خودبزرگ‌بینی، در سطح فانتزی یا رفتار، نیاز به تحسین و فقدان همدلی که در ابتدای دوران بزرگسالی آغاز گردیده و در بسیاری از زمینه‌ها خود را نشان می‌دهد (۲). شخصیت خودشیفته با نشانه‌های احساس خودبزرگ‌بینی، اشتغال ذهنی با تخیلات موفقیت، قدرت، استعداد، زیبایی و اعتقاد به این که فردی استثنایی و خاص است، احساس همه توانی، استثمارگر بودن در روابط بین فردی، فقدان همدلی و نیاز به تمجید افراطی خود مشخص می‌شود (۳، ۴).

خودشیفتگی به دو شکل وجود دارد. خودشیفتگی خودبزرگ‌بین که در آن فرد بسیار مغرور بوده و همیشه خودش را مستحق می‌داند. در این نوع خودشیفتگی فرد از دیگران بهره‌کشی می‌کند و تلاش می‌کند تا عزت‌نفس خودش را از طریق بالا بردن خود و انکار نقاط ضعفش حفظ کند. این نوع شخصیت بسیار حسود است و در صورتی که نتواند به خواسته‌های خود برسد پرخاشگر می‌شود (۵، ۶). این نوع از خودشیفتگی در بین افراد آکادمیک دانشگاه‌ها نیز مشاهده می‌شود، این افراد اغلب احساس می‌کنند از سایر همکاران خود توانمندتر هستند، از دانشجویان خود در انجام کارها سوءاستفاده می‌کنند و زمانی که به نتیجه دلخواه نمی‌رسند، بسیار پرخاشگر و عصبانی شده و از طریق تهمت به سایر همکاران خود و تهدید و ارعاب دانشجویان به عنوان مثال از طریق دادن نمره ارزشیابی پائین و یا متهم کردن آنان به تقلب سعی در رسیدن به خواسته‌های خود دارند. خودشیفته خودبزرگ‌بین از طریق میزانی که خود را قبول دارد شناسایی می‌شود. نوع دیگر، خودشیفتگی آسیب‌پذیر است که در آن فرد بسیار فروتن است و اگر انتظاراتش برآورده نشود ممکن است دچار انزوای اجتماعی شود.

یکی از زمینه‌های بروز این اختلال در سطح دانشگاه است و می‌توان نشانه‌های این نوع اختلال را در برخی از اعضای هیئت‌علمی دانشگاه نیز مشاهده نمود و به نظر می‌رسد این افراد نیز دچار نوعی اختلال نارسیسیسم علمی - آکادمیک شده‌اند. این اختلال اغلب با توهم اینکه در دانشگاه‌های بهتر تحصیل کرده‌اند، پس سواد علمی بهتری نیز دارند، رخ می‌دهد. این افراد اغلب به دلیل توفیق در کسب مدرک و ثروت، شهرت و مقام دچار این اختلال می‌شوند. در این نوع خودشیفتگی، فرد، دارای یک حس خودباوری بیش‌ازحد بوده و شیفته قدرت و تحکم است و نسبت به دیگران بی‌علاقه می‌شود و خواستار توجه دیگران بوده و احساس می‌کند که سزاوار توجه ویژه است. فرد خودشیفته، خصوصیاتش ترکیبی از خودمحور بینی و خودبزرگ‌بینی و در مرکز توجه قرار گرفتن است. این افراد از هیچ فرصتی برای مهم جلوه دادن خود و تحقیر و سوءاستفاده از دیگران دریغ نمی‌کنند.

در سطح علمی و آکادمیک، این افراد به طرق مختلف و با سوءاستفاده از دانشجویان (استفاده از توانایی آن‌ها در مقاله‌نویسی و انجام کارهای پژوهشی با تهدید و ارعاب) سعی در ارتقا خود دارند. این افراد اغلب ادعا می‌کنند که از نظر سواد علمی برتر بوده و ضریب هوشی بالایی دارند و مرتب به همکاران خود تهمت زده و عملکرد آن‌ها را مورد نقد غیر منصفانه قرار می‌دهند. افراد دچار خودشیفتگی آکادمیک در صورتی که در موقعیت سازمانی ممتازی هم قرار بگیرند ممکن است به شدت از آن پست سوءاستفاده نمایند و حتی ممکن است این موضوع به برقراری ارتباط غیررسمی با دانشجویان و سایر همکاران منجر شود. افراد خودشیفته آکادمیک سطح تحصیلات بالاتری دارند و اغلب خود را نیازمند درمان نمی‌دانند، این‌گونه افراد بر اثر بروز این اختلالات روانی می‌توانند سبب سوءاستفاده، سوء برخورد، پرخاشگری و ناسازگاری در محیط‌های آموزشی و کاری شده و به دانشجویان و همکاران خود آسیب برسانند درحالی‌که آنان در محیط‌های دانشگاهی اعم از بیمارستان‌ها و دانشکده‌ها می‌بایست به عنوان الگوهای کاری و رفتاری برای دانشجویان و همکاران خود باشند، لذا ضرورت ایجاب می‌کند که ضمن جلوگیری از قرار گرفتن آنان در موقعیت‌های مدیریتی، از طریق مراکز مشاوره دانشگاهی نیز مورد ارزیابی قرار گرفته و در صورت نیاز از طریق آگاهی‌رسانی به همکاران و خانواده، تحت درمان قرار گیرند.

^۱ دانشجوی رشته پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قزوین. (* نویسنده مسئول) k.ghadimi67@gmail.com

^۲ Narcissism

Scientific-academic narcissism

a new phenomenon in academic settings

Submitted: 2021.11.24

Accepted: 2021.11.24

Kiarash Ghadimi¹

References

1. Locke, K. D. Aggression, Narcissism, Self-Esteem, and the Attribution of Desirable and Humanizing Traits to Self versus Others, *Journal of Research in Personality*, 2009 :43, 99-102.
2. Crowe ML, Lynam DR, Campbell WK, Miller JD. Exploring the structure of narcissism: Toward an integrated solution. *Journal of Personality*. 2019;87(6):1151-69.
3. Kjærvi SL, Bushman BJ. The link between narcissism and aggression: A meta-analytic review. *Psychological Bulletin*. 2021.
4. Houlcroft L, Bore M, Munro D. Three faces of narcissism. *Personality and individual differences*. 2012 Aug 1; 53(3):274-8.
5. Fossati, Andrea, et al. "Assessing dimensions of pathological narcissism: Psychometric properties of the Short Form of the Five-Factor Narcissism Inventory in a sample of Italian university students." *Journal of Personality Assessment* 100.3 (2018): 250-258.
6. Hill, Robert W. and Gregory P. Yousey. "Adaptive and maladaptive narcissism among university faculty, clergy, politicians, and librarians." *Altruism narcissism comity*. Routledge, 2017. 87-96.

¹ Medical student, School of Medicine, Qazvin University of Medical Sciences. (*corresponding author)

Email: k.ghadimi67@gmail.com

